

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST
1.2. Facultatea	LITERE, ISTORIE ȘI TEOLOGIE
1.3. Departamentul	STUDII ROMÂNEȘTI
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / calificarea*	<p>TEOLOGIE PASTORALĂ / conform COR: profesor în învățământul primar – 233101; profesor în învățământul gimnazial (232201).</p> <p>Arhiepiscop – cod COR : 246001, arhiereu vicar – 246002, arhondar – 246003, cantor – 246004, capelan – 246005, cardinal -246006, chevrasmes - 246007, cântăreț bisericesc – 246008, consilier culte – 246009, conducător arhiepiscopal – 246010, diacon – 246011, episcop – 246012, exarh – 246013, haham – 246014, harmonist – 246015, hatip – 246016, imam – 246017, inspector culte – 246018, majghian – 246019, melamed – 246020, mitropolit – 246021, muezin – 246022, muftiu – 246023, organist – 246024, pastor - 246025, patriarh – 246026, preot – 246027, președinte culte – 246028, protopop – 246029, provicar – 246030, rabin – 246031, secretar culte – 246032, stareț -stareță – 246033, treibar – 246034, vestitor – 246035, vicar – 246036.</p> <p>Noi ocupații propuse pentru a fi incluse în C.O.R.: Cleric/sacerdot/deservent de cult, educator religios, referent în cadrul structurilor misionare ale cultului (mass-media, edituri și publicații, centre pastorale, sociale, misionare și ecumenice – cu studii complementare de rigoare), călugăr – călugăriță, rasofoar-rasofoară, schimonah-schimonahie, egumen-egumenă, ieromonah, singhel, protosinghel, arhimandrit, ierodiacon, ieroschimonah, ieroschidiacon, sachelar, iconom, iconom-stavrofor și arhidiacon.</p>

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria bisericii universale						
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. dr. Remus Mihai Feraru						
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Remus Mihai Feraru						
2.4. Anul de studii	II	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate/pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Examinări					2
Tutorat					

Examinări	
Alte activități ...	
3.7. Total ore studiu individual	48
3.8. Total ore pe semestru	76
3.9. Număr de credite	3

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Istoria bisericii universale de la origini până la Marea Schismă din 1054
4.2. de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Noțiuni fundamentale de istoria Bisericii de la origini până la Marea Schismă din 1054; Noțiuni elementare de limba greacă și limba latină. interpretarea critică a izvoarelor istorice.

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector. Studentii nu se vor prezenta la prelegeri, seminarii/laboratoare cu telefoanele mobile deschise. De asemenea, nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs în vederea preluării apelurilor telefonice personale; Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs și seminar/laborator.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector; Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se vor accepta cererile de amânare a seminarului decât pe motive întemeiate.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> C1 – cunoașterea evenimentelor majore ale istoriei creștinismului și a conceptelor specifice teologiei istorice. C2 – însușirea metodelor de cercetare specifice istoriei bisericești și interpretarea critică a izvoarelor istorice.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT.1 – Gestionarea optimă a sarcinilor profesionale și deprinderea executării lor la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice; CT.2 – dezvoltarea abilităților de colaborare și lucru în echipe de cercetare multidisciplinare (intra și extra teologic), respectând principiile de credință religioasă.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unui set de competențe necesare specialistului în teologie, care să-i permită acestuia să analizeze și să interpreteze datele istorice, privind istoria Bisericii, în scopul formării și dezvoltării conștiinței istorice în spiritul dialogului și al dragostei creștine și pentru a putea răspunde la provocările lumii actuale.
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obiective de cunoaștere (O.c.) O.c.1.1. – să cunoască și să prezinte sistematic și coerent

	<p>evenimentele majore ale istoriei Bisericii având în vedere cauzele, desfășurarea și consecințele acestora ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.c.1.2. – să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică teologiei istorice; • O.c.1.3. – să prezinte factorii determinanți care au contribuit la răspândirea creștinismului și la dezvoltarea Bisericii creștine în primul mileniu; • O.c.2.1. – să descrie realitățile istorice pe baza interpretării critice a izvoarelor; <p>➤ Obiective de abilitare (O.ab.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.ab.1.1. – să identifice și să diferențieze cauzele și consecințele evenimentelor istorice; • O.ab.1.2. – să evidențieze raportul dintre tradiție și înnoire în istoria Bisericii; • O.ab.2.1. – să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor istorice, utilizând metodele specifice cercetării istorice; <p>➤ Obiective atitudinale (O.at.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.at.1.1. – să argumenteze în ce măsură au influențat evenimentele derulate de-a lungul istoriei Bisericii configurația actuală a creștinismului; • O.at.1.2. – să argumenteze poziția Bisericii Ortodoxe față de învățăturile de credință formulate de catolici și protestanți. • O.at.1.3. – să susțină punctul de vedere ortodox în cadrul unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.
--	---

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Bisericele apusene în secolele XIX-XX. (O.c.1.1.; O.c.1.2.), (2 ore). 1.1. Catolicismul în Italia; 1.2. Catolicismul în Franța; 1.3. Catolicismul în Germania.	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 1. - Referințe: 1. Chifăr, Nicolae, (2008) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. II, Sibiu: EULB, pp. 266-275. (pusă la dispoziție de titularul de curs).
2. Conciliul I Vatican și nașterea Bisericii Vechilor-Catolici. O.c.1.1.; O.c.1.2.) (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Chifăr, Nicolae, (2008) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. II, Sibiu: EULB, pp. 288-293; 305-307. (pusă la dispoziție de titularul de curs). 2. Ioniță, Vasile, <i>Conciliul I de la Vatican și consecințele lui pentru Biserica romano-catolică</i> , în „Mitropolia Ardealului”, nr. 7-8 / 1972, pp. 560-571.
3. Conciliul II Vatican. O.c.1.1.; O.c.1.2.) (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Chifăr, Nicolae, (2008) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. II, Sibiu: EULB, pp. 294-305. (pusă la dispoziție de titularul de curs).
4. Protestantismul, Anglicanismul și Unitarianismul în secolele XIX-XX. (O.c.1.1.; O.c.1.2.) (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Chifăr, Nicolae, (2008) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. II, Sibiu: EULB, pp. 307-314. (pusă la dispoziție de titularul de curs).
5. Biserica Ortodoxă în secolele XIX-XX. Vechile Patriarhii	- expunerea - prelegerea	- Referințe: 1. Chifăr, Nicolae, (2008) <i>Istoria creștinismului</i> ,

ortodoxe. O.c.1.1.; O.c.1.2.), (4 ore)	- problematizarea	vol. II, Sibiu: EULB, pp. 315-330. (pusă la dispoziție de titularul de curs).
6. Patriarhiile ortodoxe noi în secolele XIX-XX: Biserica Ortodoxă Rusă (O.c.1.1.; O.c.1.2.) (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Chifăr, Nicolae, (2008) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. II, Sibiu: EULB, pp. 331-337. (pusă la dispoziție de titularul de curs).
Bibliografie Izvoare <p>*** Conciliul Ecumenic Vatican II. <i>Constituții, Decrete, Declarații</i>, ediție revizuită, Arhiepiscopia Romano-Catolică din București, 2000.</p> Manuale <ul style="list-style-type: none"> • CHIFĂR, Pr. Nicolae, <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I-IV, Ed. Trinitas, Iași, 1999-2005. • Idem, <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I-II, Ed. Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007-2008. • MUNTEAN, V. Vasile, <i>Istoria creștină general</i>, Ed. IBMBOR, vol. I-II, București, 2008. • RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan, <i>Istoria bisericească universală</i>, ediția a II-a, Ed. IBMBOR, București, 2004. • RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan; ȘESAN, Pr. Prof. Dr. Milan; BODOGAE, Pr., Prof. Dr. Teodor, <i>Istoria Bisericească Universală</i>, vol. I-II, Ed. IBMBOR, București 1987-1993. Lucrări generale și speciale <ul style="list-style-type: none"> • BRANIȘTE, E., <i>Biserica Greciei</i>, în „Ortodoxia”, nr. 2, 1967, pp. 302-308. • HERTLING, L., <i>Istoria Bisericii</i>, traducere de E. Dumea, Iași, 1998, p. 485-507. • IONIȚĂ, Vasile, <i>Conciliul I de la Vatican și consecințele lui pentru Biserica romano-catolică</i>, în „Mitropolia Ardealului”, nr. 7-8 / 1972, pp. 560-571. • LAZĂR, L., <i>Teologia și viața Bisericii Romano-Catolice reflectate în documentele Conciliului II Vatican</i>, în „Revista Teologică”, nr. 1, 2008, pp. 181-228. • STAN, L., <i>Diaspora ortodoxă</i>, în „Biserica Ortodoxă Română”, nr. 11-12, 1950, pp. 603-617. 		
8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Bisericile apusene în secolele XIX-XX: catolicismul în Spania și Portugalia; catolicismul în Austria, Elveția și Țările de Jos; catolicismul în țările Europei centrale și de est; catolicismul în America (O.ab.1.1.; O.ab.1.2.), (4 ore)	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 1. - Referințe: 1. Rămureanu, I., Șesan M., Bodogae, T. (1993) <i>Istoria Bisericească Universală</i> , vol. II, București: Ed. IBMBOR, pp. 340-353. 2. Hertling Ludwig (1998), <i>Istoria Bisericii</i> , trad. de E. Dumea, Iași: Ars Longa, pp. 485-507 (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă).
2. Patriarhiile ortodoxe noi în secolele XIX-XX: Biserica Ortodoxă Sârbă, Biserica Ortodoxă Bulgară, Biserica Ortodoxă Română, Biserica Ortodoxă a Georgiei. (O.c.1.1.; O.c.1.2.), (4 ore)	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 5. - Referințe: 1. Rămureanu, I., Șesan M., Bodogae, T. (1993) <i>Istoria Bisericească Universală</i> , vol. II, București: Ed. IBMBOR, pp. 427-511. (accesibilă la BCUT pentru împrumutul acasă). 2. Chifăr, Nicolae, (2008) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. II, Sibiu: EULB, pp. 337-346; 360-362 (bibliografie) (pusă la dispoziție de titularul de curs).

2. Biserici autocefale și autonome în secolele XIX-XX: Biserica Ortodoxă a Greciei, Biserica Ortodoxă a Poloniei, Biserica Ortodoxă a Cehiei și Slovaciei, Biserica Ortodoxă din America, Biserica Ortodoxă a Japoniei, Biserica Ortodoxă a Chinei. (O.c.1.1.; O.c.1.2.) (4 ore)	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 5. - Referințe: 1. Rămureanu, I., Șesan M., Bodogae, T. (1993) <i>Istoria Bisericească Universală</i> , vol. II, București: Ed. IBMBOR, pp. 427-511. (accesibilă la BCUT pentru împrumutul acasă). 2. Chifăr, Nicolae, (2008) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. II, Sibiu: EULB, pp. 346-357; 360-362 (bibliografie) (pusă la dispoziție de titularul de curs).
4. Diaspora Ortodoxă (O.c.1.1.; O.c.1.2.) 2 ore	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 5. - Referințe: 1. Rămureanu, I., Șesan M., Bodogae, T. (1993) <i>Istoria Bisericească Universală</i> , vol. II, București: Ed. IBMBOR, pp. 427-511. Chifăr, Nicolae, (2008) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. II, Sibiu: EULB, pp. 357-360; 360-362 (bibliografie) (pusă la dispoziție de titularul de curs). 2. STAN, L., <i>Diaspora ortodoxă</i> , în „Biserica Ortodoxă Română”, nr. 11-12, 1950, pp. 603-617. (accesibilă la BCUT pentru împrumutul acasă).

Bibliografie

Izvoare

*** *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituții, Decrete, Declarații*, ediție revizuită, Arhiepiscopia Romano-Catolică din București, 2000.

Manuale

- CHIFĂR, Pr. Nicolae, *Istoria creștinismului*, vol. I-IV, Ed. Trinitas, Iași, 1999-2005.
- Idem, *Istoria creștinismului*, vol. I-II, Ed. Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007-2008.
- MUNTEAN, V. Vasile, *Istoria creștină general*, Ed. IBMBOR, vol. I-II, București, 2008.
- RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan, *Istoria bisericească universală*, ediția a II-a, Ed. IBMBOR, București, 2004.
- RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan; ȘESAN, Pr. Prof. Dr. Milan; BODOGAE, Pr., Prof. Dr. Teodor, *Istoria Bisericească Universală*, vol. I-II, Ed. IBMBOR, București 1987-1993.

Lucrări generale și speciale ; articole

- BRANIȘTE, E., *Biserica Greciei*, în „Ortodoxia”, nr. 2, 1967, pp. 302-308.
- HERTLING, L., *Istoria Bisericii*, traducere de E. Dumea, Iași, 1998, p. 485-507.
- IONIȚĂ, Vasile, *Conciliul I de la Vatican și consecințele lui pentru Biserica romano-catolică*, în „Mitropolia Ardealului”, nr. 7-8 / 1972, pp. 560-571.
- LAZĂR, L., *Teologia și viața Bisericii Romano-Catolice reflectate în documentele Conciliului II Vatican*, în „Revista Teologică”, nr. 1, 2008, pp. 181-228.
- STAN, L., *Diaspora ortodoxă*, în „Biserica Ortodoxă Română”, nr. 11-12, 1950, pp. 603-617.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost

luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	<ul style="list-style-type: none"> - să prezinte sistematic și coerent evenimentele majore ale istoriei Bisericii având în vedere cauzele, desfășurarea și consecințele acestora ; 	Examen scris	80%
	<ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică teologiei istorice; 		
	<ul style="list-style-type: none"> - să prezinte factorii determinanți care au contribuit la răspândirea creștinismului și la dezvoltarea Bisericii creștine în primul mileniu; 		
10.5. Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> - să descrie realitățile istorice pe baza interpretării critice a izvoarelor; 	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	10 %
	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice și să diferențieze cauzele și consecințele evenimentelor istorice; 		
	<ul style="list-style-type: none"> - să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor istorice, utilizând metodele specifice cercetării istorice; 		
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru prezența minimă prevăzută de regulament și activitate adecvată se va acorda 1 punct.	10 %

10.6. Standard minim de performanță: includerea tuturor componentelor cu referire la lucrarea de licență

- Să demonstreze capacitatea înțelegerii mecanismelor care au dus la dezvoltarea Bisericii creștine
- Să cunoască evenimentele principale din istoria Bisericii creștine în epoca sinoadelor ecumenice.
- Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă.

Data completării

16.09.2016

Semnătura titularului de curs

Feraru R.

Semnătura titularului de seminar

Feraru R.

Semnătura directorului de departament

[Signature]